

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3439

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o poselskim projekcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Arcybiskupa Antoniego Baraniaka (druk nr 3200)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 33a ust. 2 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierowała w dniu 9 maja 2023 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2023 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m   uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 5 lipca 2023 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

(-) Joanna Lichocka

(-) Piotr Babinetz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Arcybiskupa Antoniego Baraniaka

Ksiądz arcybiskup Antoni Baraniak urodził się 1 stycznia 1904 roku w Sebastianowie koło Śremu w Wielkopolsce w rodzinie rolniczej. Po szkole podstawowej wstąpił do zgromadzenia św. Franciszka Salezego. Naukę w szkołach salezjańskich zakończył w 1924 roku, kiedy zdał maturę i złożył wieczyste śluby zakonne. W sierpniu 1930 roku w Krakowie przyjął święcenia kapłańskie. W 1933 roku ukończył studia na papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie i uzyskał doktorat z prawa kanonicznego.

Również w 1933 roku został sekretarzem prymasa Polski kardynała Augusta Hlonda. W czasie II wojny światowej wraz z księdzem prymasem znalazł się na uchodźstwie, a w 1945 roku powrócił z nim do Polski. Od 1948 roku był sekretarzem nowego prymasa arcybiskupa Stefana Wyszyńskiego. W 1951 roku otrzymał nominację na biskupa sufragana gnieźnieńskiego. Nadal pracował jednak w sekretariacie prymasa Polski, a jednocześnie pełnił posługę biskupią w diecezjach północnych i zachodnich Polski, z których komuniści usunęli administratorów apostolskich.

We wrześniu 1953 roku został aresztowany w Warszawie przez funkcjonariuszy komunistycznej bezpieki jako jeden z najbliższych i najbardziej zaufanych współpracowników prymasa Wyszyńskiego. W więzieniu przy ulicy Rakowieckiej został poddany różnorodnym i wymyślnym torturom fizycznym i psychicznym. Komuniści chcieli wymusić na nim zeznania, które obciążąłyby prymasa Wyszyńskiego i umożliwiły wytoczenie mu procesu. Mimo okrutnych tortur pozostał wierny – nie zdradził Kościoła, Prymasa Tysiąclecia ani Polski. Od grudnia 1955 roku, mając już zniszczone zdrowie, przetrzymywany był w domu salezjańskim w izolacji. Wolność odzyskał w październiku 1956 roku. Do końca życia nie powrócił do pełni zdrowia.

Decyzją papieża Piusa XII w maju 1957 roku biskup Antoni Baraniak został mianowany arcybiskupem metropolitą poznańskim, co było wyrazem solidarności Ojca Świętego z prześladowanym, ale nieugiętym biskupem. Jako arcybiskup metropolita poznański powołał wiele nowych parafii, reaktywował kolegiatę w Śremie, a później utworzył na Uniwersytecie w Poznaniu Papieski Wydział Teologiczny. Uczestniczył w Soborze Watykańskim II, podczas którego pracował w kilku komisjach i zajmował się między innymi kwestią Kościołów wschodnich, oraz w dwóch późniejszych synodach biskupów.

Był wybitnym mówcą i znakomitym kaznodzieją, wielokrotnie występował publicznie w obronie praw polskich katolików, domagał się od władz zgody na budowę nowych kościołów i stawał w obronie księży szykanowanych przez komunistów za ich budowę bez pozwoleń. W kwietniu 1966 roku, blisko współpracując z prymasem Wyszyńskim, zorganizował w Poznaniu obchody milenium chrztu Polski, a dwa lata później z okazji tysiąclecia pierwszego

biskupstwa w Poznaniu – pierwszy od 230 lat synod archidiecezjalny.

Arcybiskup Antoni Baraniak zmarł w Poznaniu 13 sierpnia 1977 roku. Pochowano Go w podziemiach bazyliki archikatedralnej. W 2018 roku ten kapłan męczennik pośmiertnie został odznaczony Orderem Orła Białego.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w 120. rocznicę urodzin księdza arcybiskupa Antoniego Baraniaka – metropolity poznańskiego, salezjanina, niezłomnego obrońcy wiary katolickiej, Kościoła i Polski wobec prześladowań komunistycznych, jednego z przywódców pokojowych zmagania Polaków o niepodległość, ogłasza rok 2024 Rokiem Arcybiskupa Antoniego Baraniaka.